

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Zunanji minister v Ljubljani

Na velikem županstvu je sprejel danes novinarje in jim dal celo serijo zanimivih in važnih izjav. — Razne alarmantne vesti zadnjih dni so po zatrdilu g. ministra deloma izmišljene, deloma pretirane.

Ljubljana, 2. septembra.

Minister zunanjih del dr. Voja Marinkovič, ki je že sinoči prisel v Ljubljano in se nastanil v hotelu „Slon“, je dopoldne po kratkem sprejemu odšel na veliko županstvo, od koder se je dal telefonično zvežati z Beogradom, da se informira o najnovejših političnih dogodkih. Nato je sprejel zunanji minister skupino ljubljanskih in beogradske novinarje, ki jim je takoj ugodil z največjo ljubljanskostjo ter jim pred svojim odhodom v Ženevo podal zanimive izjave o skoro vseh aktualnih zunanje-političnih vprašanjih.

Uvodoma so novinarji opozorili zunanjega ministra na mnenje bolgarskega tiska o potrebi ustanovitve nekakega balkanskega imperija, ki naj bi se ustanovil v obliki konfederacije Bolgarije, Makedonije, Srbije, Hrvatske, Slovenije in ostalih pokrajin naše države, kar bi bilo v direktnem nasprotju z dosedajšnjo politiko naše države in našega naroda.

Zunanji minister je odgovoril, da mu o tem predlogu ni ničesar znanega in se ne spominja, ali je bil kak tak predlog v resnici stavljen od bolgarskega tiska. Pred očmi pa je treba imeti, da vodijo zunanjo politiko ministri zunanjih del, ki so zanj odgovorni, dočim lahko časopisje razpravlja o najrazličnejših idejah, za katere pa dotične vlade seveda niso odgovorne. V razmerju z Bolgarijo ni nobenih posebnih momentov, odnosi so normalni, trudimo pa se, da postanejo še bolj in še bolj prijateljski, kakor so že.

Novinarji so sprožili tudi vprašanje demokratskega bloka, ki je postalo v zadnjem času predmet živahne diskusije. Minister se je izognil direktnemu odgovoru, češ da se je treba vsekakor najprej sporazumeti o idejah in programu, nakar se lahko sledi podrobno dogovarjanje glede skupnega sodelovanja. O kakih konkretnih korakih v obeh oziroma pa mu do danes še ni ničesar znanega.

Glede reciprocitnih pogodb socialnega značaja v zvezi s položajem našega rudarstva v Nemčiji je dr. Ma-

rinkovič izjavil, da se bo to vprašanje rešilo s posebno konvencijo, ker ni spadalo v okvir trgovinskih pogajanj, ki se vrše in sklepajo po principu največje ugodnosti, ki pa na pr. za vprašanje rudarskih rentnin ni prikladen.

Na vprašanje, kaj pravi o Radičevi trditvi, da vsebuje blejski sporazum tudi vprašanje konkordata, ki naj bi se rešilo na škodo naše države, je dr. Marinkovič izjavil, da mu o tem ni ničesar znanega. Vprašanje konkordata je važno in ga bo pričel čim prej reševati, če bo ostal na svojem dosedanjem mestu.

Opozoren na izjavo g. Davidoviča, da bo demokratska stranka vložila proti g. Velji Vukičeviću obtožbo radi terorja, je g. Marinkovič odvrnil, da mu o tem načrtu ni prav ničesar znanega. Enako je tudi zanikal vesti, da vsebuje dr. Spahov program na muslimane strahovite obtožbe proti terorju. Novinarji sigurno niso poročili o tem proglasu prejeti direktno od dr. Spaha.

Rothermerejeva akcija s stališča diplomacije ni resna. Nevarne so samo iluzije, ki jih ta akcija ustvarja, ker take iluzije lahko motijo razvoj mirnih odnosov med narodi Srednje Evrope.

Trgovinska pogodba z Nemčijo, ki je bila sklenjena v Berlinu, ki pa še nima definitivnega pristanka naše vlade, ne obravnava vprašanj sekvetrov, ker je to naša interna zadeva.

Vprašanje tranzita madžarskega blaga na Reko bo treba rešiti, ko bo to vprašanje postavljeno na dnevni red. Pogajanja z Madžarsko o vsen tekočih in nerešenih vprašanjih prično dne 20. septembra. V to svrhu bomo imeli regularno konferenco, za katero bo, kakor za vsa važna vprašanja, imenovana posebna delegacija.

Pri poslovičnosti so novinarji zunanjemu ministru, ki je bil izredno dobre volje, želeli srečen pot v Ženevo in veliko uspehov zlasti v pogajanjih z Bolgarsko in Grčijo.

Zunanji minister odpotuje danes zvečer z našo delegacijo direktno v Ženevo.

Strahote gališke poplave

Uničena mesta v vzhodnem in srednjem delu Galicije. — Tudi Lvov in Przemysl pod vodo. — Ogromna škoda in številne človeške žrtve. — Reševanje Krakova.

— Varšava, 2. septembra. V sled neprestanih nalivov zavzema poplava v Vzhodni Galiciji vedno večje dimenzije. Mesta Stryi, Stanislaw, Borslav, Turka, Nadvorna, Bohaty in Komarno so popolnoma pod vodo. V Stanislawu je zahtevala katastrofa doslej 200 človeških žrtv. Mesto je popolnoma uničeno. V Borslavu je katastrofa popolna. V vsem mestu ni skoraj nobene nepoškodovane hiše. Voda je napolnila že kleti najvišje ležečega dela mesta, spodnji del mesta pa je popolnoma izginil pod deročimi valovi, ki rušijo vse, kar se jim stavi v bran. Petrolejski vrelci so popolnoma zasuti, rafinerije uničene in 10.000 ljudi je brez strehe in zasluzka.

Lvov, 2. septembra. Mesto je popolnoma odrezano od ostalega sveta. Ves železniški promet je ustavljen. Radi novega naliva, ki je trajal včeraj skoraj vso noč, je voda še bolj narasla in poplavlja tudi vse mestne ulice. Trgovine so zaprte, ker je voda vdrila v lokale in uničila mnogo blaga. Gasilci in vojaštvo so neprestano zaposleni pri reševanju ogroženih hiš in prebivalcev.

Przemysl, 2. septembra. San in Wisnia neprestano naraščata. Vsa pokrajina je pod vodo. Tudi Przemyslu samemu preti katastrofa. Voda je nočjo vdrila v mestno bolnico in mestno elektrarno. Vsi spodnji prostori so zaliti. Bolnike so morali prepeljati v privatne, doslej še neogrožene hiše. Mestna elektrarna je morala ustaviti obratovanje, tako da je mesto brez luči. Tudi vodovod je odpovedal, ker je voda vdrila v rezervoarje in uničila strojni oddelek. San

je tako narasel, da znaša vodostaj 4 metre nad normalo.

V provinci je uničena vsa žetev. Mnogo vasi je voda dobesedno odnesla, število človeških žrtv še ni mogoče ugotoviti. Poginilo je tudi mnogo živine.

— Krakov, 2. septembra. Visla je tekom zadnjih treh dni narasla za pet metrov in poplavlja vse nižje ležeče pokrajine. Tudi v Krakovu samem postaja nevarnost poplave vedno večja. Oblasti so odredile obsežne varnostne mere. Pred mestom gradi vojaštvo močne nasipe, da obvaruje Krakov vsaj pred najhujšo katastrofo. Premožnejši sloji zapuščajo mesto in beže v gorске pokrajine. Tudi vsi pritoki Visle so narasli in povzročili katastrofalne poplave.

Poplava tudi v Podkarpatski Rusiji.

— Užgorod, 2. septembra. Vzhodno Podkarpatsko Rusijo je zadela v torek nova elementarna katastrofa. Popoldne je nastala strahovita nevihta, med katero se je utrgal oblak. Voda je kmalu preplavila vse ozemlje med Jasinom, Bogdanom in Rachovim. Narasli hudourniki so izpodjedli železniško progo med Kvaso in Jasino tako, da je promet ustavljen. Voda je razdejala tudi državno cesto med omenjenima krajema in odnesla vse mostove. Iz nekega gozda je odplavila 25.000 kubičnih metrov lesa. Poplava je zahtevala tudi eno človeško žrtve. Utonil je neki petletni deček, čegar truplo so odnesli valovi daleč na polje.

Radičev nagrobni govor politiki gg. Vukičevića in Korošca

Ostri napadi na režim blejskega pakta in njegova predstavnika gg. Korošca in Vukičevića. — Po volitvah prevzame državno krmilo Demokratska zajednica. — Razbit radičevski shod v Beogradu.

— Beograd, 2. septembra. Včeraj je dospel semkaj na radičevski shod Stepan Radič, ki je popoldne povabil k sebi novinarje in jim dal daljšo izjavo o položaju in o volilnih prognozah. Uvodoma je govoril o volilnem programu, ki so ga izdali radičevci za Beograd posebej in v katerem naglašajo, da je radičevska lista v Beogradu edina res jugoslovenska lista, ker so na njej Srbi, Hrvati in Slovenci.

Obširno je g. Radič nato govoril o volilnem terorju vladnih radikalov in naglašal, da kljub temu ne bodo dobili zaželjenega števila mandatov. Če gg. Vukičević in Korošec računata s tem, da bosta tudi še po 11. septembru ostala na vladi, se zelo motita. Blejski sporazum teh dveh gospodov je prava diktatura. To ni nič drugega kakor zveza klerikalcev s policijo. Oba gospoda imata, če tudi predstavljata neznan manjšino, diktatorske skomine, ki pa jima bodo po 11. septembru že prešle. HSS bo dobila okrog 100 mandatov, a priložilo toliko dobro Demokratska zajednica. Gosp. Vukičević mora biti zadovoljen, če mu ostane kakih 20 mandatov, ker bodo večino radikalovskih mandatov pobrali pašičevci.

Kakor sem točno informiran, demokratske po volitvah za nobeno ceno ne bodo več sli z Vukičevićem. Bodočo vlado bo tvorila Demokratska zajednica z radičevci. Če pa hoče g. Vukičević igrati Mussolinijeva, bo sfrčal skozi okno. Gg. Korošec in Vukičević seveda kljub temu zatrjujejo, da bosta ostala po 11. septembru še na vladi. Ta dva gospoda bi hotela kratkoma konfiscirati vse pravice parlamenta. Kdo neki jima bo dal vlado? S svojim bahanjem posegata tudi v pravice kroga in to je nedopustno. Povem vam: Korošec ne bo nikdar v vladi, ker tudi Vukičević ne bo. S Korošcem pa noče nobena druga stranka imeti nikakega opravka.

O blejskem paktu je g. Radič med drugim še naglasil, da je g. Vukičević s tem paktom pristal na zahtevo Vatikana glede sklenitve konkordata, ki bo zagotovila papežu posest vsega cerkvenega premoženja. Velika škofovska posestva bodo zato izločena iz agrarne reforme na škodo malega človeka. To so zahtevali klerikalci že vedno, toda Radič jim je vselej prekrizal račune. In tudi sedaj ne bodo mogli sklepati konkordata brez nas. Nas je 3 milijone. Slovencev pa samo 1 milijon. Gg. Korošec in Jeglič hočeta imeti nekaj poseben položaj rimske cerkve v tej državi. Mi tega celotno tisočletje nismo dovolili, pa ne bomo niti sedaj.

— Beograd, 2. septembra. Verjajni shod radičevcev v Beogradu je danes predmet ži-

vahnih komentarjev. Beograđani se smejejo na račun Stepana Radiča, radičevci pa so radi razbitja shoda, s katerim so hoteli prvič javno nastopiti v prestolici, silno ogorčeni. Sinoči so se po shodu sestali v radičevskem klubu k daljšemu posvetovanju. Stepan Radič je bil zelo razjarjen in je očital svoje beograjske zaupnike, da shoda niso dovolj pripravili. Iz radičevskih vrst se širijo vesti, da je napad na radičevce pripravila vlada. Kot dokaz navajajo zlasti dejstvo, da jih policija ni zaščitila, marveč je pustila razbijanjem, da so opravili svoje delo in shod razpustila, mesto da bi odstranila razgraje in omogočila mirno zborovanje. Stepan Radič je v razgovoru z novinarji izjavil, da bo radi tega vložil v Narodni skupščini obtožbo proti g. Vukičeviću kot notr. ministru.

Ponesrečeni prekoceanski poleti

— Pariz, 2. septembra. Danes zjutraj ob 6.25 sta startala na letališču Le Bourget francoska letalca Givon in Corbu k prekoceanskemu poletu. Njuno letalo „Modra ptica“ je opremljeno z dvema motorjema po 500 konjskih sil. Letalca sta vzel seboj živila za štiri dni in potrebne količine pitne vode.

Ob 5.25 sta letalca zadnjič natančno pregledala motor, nato pa sta po poslovitvi od svojih sorodnikov prijateljev in novinarjev gladko startala. Na letališču se je zbrala kljub zgodnji uri velika množina ljudi, ki so prirejali letalcema viharne ovacije. Letalo je kmalu izginilo v daljavi.

— Pariz, 2. septembra. Letalca Givon in Corbu sta se ob 8.20 vrnila na letališče. Nad morjem sta prišla v tak vihar, da je bilo nadaljevanje poleta nemogoče. Če se bodo vremenske prilike izboljšale, name-ravata znova startati še tekom današnjega dne, kar pa je malo verjetno, ker prihajajo tudi iz ameriške strani neugodna vremenska poročila.

— London, 2. septembra. Letalo „Saint Raphael“, s katerim je odletela preko Oceana tudi princesa Löwenstein, je od večer popoldne brez sledu izginilo. Vsa poizvedovanja so ostala doslej brezuspešna. Letalo je bilo do večerj opoldne v stalni brezžični zvezi z vsemi večjimi radio-postajami, od večerj popoldne pa manjka za njim vsaka sled. Domneva se, da je letalo padlo v morje. Z ameriške in angleške strani je bilo odposlanih več ladij, da poizvedujejo za usodo obeh letakev in ž njima potujoče princeze.

— Newyork, 2. septembra. Letalca Schiller in Wood, ki sta nameravala s svojim letalom „Roi Windsor“ poleteti preko oceana v Windsor, sta imela že pri startu smolo. Ko sta se dvignila, je letalo vsled nekega malega defekta znova udarilo ob tla in se močno poškodovalo. Zato sta morala start odgoditi. Letalca sta vso noč popravljala pokvarjene dele in bosta še bodo dopuščale vremenske prilike, startala znova danes popoldne.

Vedno nove afere v zagrebškem poslovnem svetu

— Zagreb, 2. septembra. K zadnjim poneverjenjem, ki so vzbudila v zagrebških gospodarskih krogih mnogo razburjenja, kakor n. pr. zadeva trgovca Scholler, čegar dolg je pokrila njegova družina, in trgovca E. R., ki je poneveril okoli milijon dinarjev, se je pridružila nova afera trgovca R. V. na Llici, ki je pobegnil s svojo ljubimko na Dunaj, kjer je nameraval izvršiti samomor, kakor poroča dunajska „N. Fr. Presse“, da znaša primanjkljaj v blaginji več stotisoč dinarjev.

Iz pestre ljubljanske kronike

Nesreča na Tržaški cesti. — Tatrovi koles na delu. — Od doma pobegnili.

V sredo se je na Tržaški cesti pri Glincah dogodila precej težka nesreča, čije žrtve je postal letni deček Anton Maver, sin delavca Mavserja. Ko je deček v spremstvu svojega 10letnega brata preokrajal cesto, je nenadoma privozil po desni strani kolesar Ivan Merslavič in se z vso silo zaletel v otroka. Otrok je padel na tla, kolesar pa čez njega. Mali deček, ki je pri karambolu očitno priletel na glavo, je obležal nezavesten. Merslavič ga je pobral in prenesel na bližnjo policijsko stražnico, kjer so dečku nudili prvo pomoč, a obenem pozvali njegovo mater. Mati je otroka, ki se še vedno ni zavedal, a je pričel bruhati, nesla k zdravniku dr. Kancu, na čigar odredbo je bil kasneje deček prepeljan v bolnico. Otrok je prejel poškodovan in toži, da ima bolečine v glavi. Ni izključeno, da si je pretresel možgane. Nesreče je baje kriv kolesar, ki je vozil po desni strani in tudi ni dajal nobenega znaka z zvoncec.

Kakor smo že poročali, posluje v Ljubljani dobro organizirana tolpa kolesarskih tatov. Včeraj popoldne je bilo z dvorišča Akademike doma na Miklošičevi cesti odpeljano kolo delavca Andreja Škerlija. Kolo je znamenje „Dürkopp“ in vredno okoli 700 dinarjev.

Včeraj je pobegnila od doma Matko Gerogina, ki je imela radi tajne prostitucije in vlačugarstva že opetovano opravka s policijo. Georgina se najbrž klati in skriva po Ljubljani ter nadleguje moške.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize (v oklepajih zaključki): Berlin 13.5125 — 13.5425 (13.5275), Curih 10.94 — 10.97 (10.955), Dunaj 7.99 — 8.02 (8.005), London 275.85 — 276.65 (276.25), Newyork 56.72 d, Praga 168.07 — 168.87 (168.47), Milan 307.5 — 309.5 (308.5).

Efekt: Celjska posojilnica 107.199. Ljubljanska Kreditna 140 d, Merkantilna 60 bl., Prastediona 850 d, Kreditni zavod 160 d, Vevče 135 d, Ruše 260 — 270, Kranjska industrijska družba 345 d, Stavbna 56 d, Šešir 104 d.

Lesni trg: Tendence neizpremenjene. Zaključeno 5 vagonov in sicer 1 vagon desk, smreka, jelka, 38 mm, od 16 — 40 cm, parjenih, očeljenih, II. III. fco. vagon nakl. postaja a 400; 1 vagon bukovih plohov neobrobljenih, od 2 m naprej, 70, 90, 100 mm, fco. vagon meja a 530; 2 vagona brzojavnih drogov, smreka, jelka, bor, od 8 — 12 m, fco. vagon meja a 290, 1 vagon smrekovih desk, ostrorobih, monte, od 18 — 24 mm, medija 23 in 24 cm, fco. vagon nakl. post. a 475.

Deželni pridelki: Tendence neizpremenjene. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 275.85—276.85, Pariz 221.62—223.62, Milan 307.72—309.75, Curih 1094—1097, Berlin 1351.5—1354.5, Dunaj 799—802, Praga 168.025—168.825.

Efekt: 7% invest. posojilo 1921 86.75 — 87, 2 1/2% drž. rente za ratnu štetu 358 — 360, Hrv. eskomptna banka 91—92, Hilpotekarna banka 56, Ljubljanska kreditna 140, Prastediona 850—855, Trboveljska 465—470, Drava 575—570.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.185, London 25.21875, Milan 28.14, Pariz 20.335, Praga 15.365, Berlin 123.40, Newyork 518.70.

Vedno ostrejša pašičevska ofenziva

Volilna borba se bliža višku. — Gg. Davidović in Trifković stopnjujeta napade na g. Vukičevića. — Danes bo izšel radikalni volilni proglas. — Volilci ne verujejo Vukičevićem volilnim obljubam o znižanju davkov.

— Beograd, 2. septembra. Volilna borba postaja zadnje dni vedno ostrejša. Zlasti se opaža, da postajajo i davidovičevci i pašičevci vedno odločnejši v borbi proti vladi. Ljuba Davidović je na svojem včerajšnjem shodu v Radovištu zopet izredno ostro napadel g. Vukičevića, mu očital nasilje in označil radikalno stranko za gnezdo korupcije v državi. Napovedal je, da bo Demokratska zajednica takoj po sestanku Narodne skupščine pokrenila akcijo, da pridejo pred sodišče vsi korupcionisti in nasilneži.

Veliko senzacijo je vzbudil tudi proglas ministra za trgovino dr. Spaha Črnogorcem in muslimanom, v katerem jih poziva, naj se priključijo borbi Demokratske zajednice proti sedanjemu nasilnemu režimu, ki je uvedel v državo nezakonitost in brezpravnost.

Vodja pašičevcev Marko Trifković je imel včeraj več shodov v banjaški okrožju, kjer se mudi tudi ministrski predsednik Vukičević. Marko Trifković je v svojih govorih ostro napadal vlado in g. Vukičevića, ki da je škodljivec državi in radikalne stranke. Poudarjal je, da je g. Vukičević kriv, da je prišlo v stranki do razcepa in da s svojim delovanjem le krepki demokratsko stranko, ki bo iztrgala radikalom iz rok vodstvo državne politike in jih porinila v brezpomembno opozicijo, če se ne bodo združili radikalni volilci in onemogočili nadaljno delovanje g. Vukičevića s tem, da mu ne zaupajo nobenega glasu.

Marko Trifković se je danes vrnil v Beograd, kjer se je dopoldne ponovno sestel glavni odbor radikalne stranke, da definitivno odobri volilni proglas NRS. Proglas je sinoči prinesel glavni tajnik dr. Ivković iz Vrnjačke Banje, redigiran in podpisan od Ace Stanojevića. Zatrjuje se, da je Ace Stanojević odobril proti vladi, na-

perjen proglas in izvedel le male korekture, da bi bil proglas tem bolj učinkovit. Proglas bo po vsej verjetnosti objavljen že danes popoldne.

Ministrski predsednik Vukičević se mudi na agitacijski turneji v banjaškem okrožju. Včeraj je imel shod v Bosanski Gradski, kjer je obširno razpravljalo o programu vlade in napovedal znižanje davkov in celo odpis nekaterih davščin, ki da so krivične. Med njegovim govorom so padli ostri medklici na račun sedanje vlade in radikalne stranke, ki to obljublja že ves čas, ki pa doslej v tem pravcu nista ničesar storili.

Danes bo g. Vukičević nadaljeval svojo turnejo po Bosni in se vrne v Beograd še le v soboto ali nedeljo.

V Beogradu samem vlada popolno politično mrtvilo. Tekom današnjega dopoldne ni bilo nikakih dogodkov. Vsa pozornost je posvečena volilni agitaciji. Za nedeljo je napovedana cela vrsta shodov in pričakuje se, da bo volilna borba v nedeljo dosegla svoj vrhunec.

NOGAVICE
TRAČE
znamko in žigom
ALS
"KLJUČ"
najboljše, najtrpežnejše,
za to najcenejše

Dr. Božič in Rebek postavila „Slovenca“ na laž

Klerikalna laž o razkolu in razkrajaju SDS razkrinkana in ubita.

V strahu pred ljudsko sodbo 11. septembra, ki bo za stranko črnogorskih princce katastrofalna, «Slovenec» iz obupa samo laže, laže in laže. Tisti blagoslovljeni gospod, ki piše v «Slovenca» Himalajo laži, daruje vsako jutro sv. mašo Jezusu, in to po smrtnem grehu in pred novim smrtnim grehom brez strahu za božjo kaznen, za večno pogubljenje in pekel. Ves teden že kleveča ta vzorni duhovnik SDS in si zlasti izmišljuje razkol in trdovratno lažo o razpadu SDS. Danes je bil «Slovenec» in ž njim božji namestnik od dr. Božiča in Rebeka iz Celja postavljena na sramotni oder ordinarne laži in klevete. V sramoto svojo in veselje SLS je lažnjivi volilni manevar SLS razkrinkana, njena laž o razkolu v SDS za vsakega pametnega in poštenega človeka ubita. Popravek, ki ga je priobčil današnji «Slovenec», se glasi takole:

Z ozirom na naš članek v številki 195 od srede, dne 31. VIII. 1927 pod gornjim naslovom, smo prejeli sledeči popravek: Ni res, da stranka SDS v Celju zapuščajo najodličnejši pristaši, kakor dr. Božič in znani vodja obrtnikov Rebek. Ni res, da sva midva odložila mandate v občinskem svetu z mo-

tivacijo, da se ne strinjava več s politiko SDS. Nasprotno je res, da sva midva odložila le svoje občinske mandate iz povsem zasebnih in osebnih razlogov v polnem sporazumu z organizacijo SDS in njenim pristankom, ter da se s politiko SDS slej ko prej strinjava v vsakem oziru. Ravnotako je nasprotno res, da sva oba ostala člana SDS ter sva obdržala vse svoje funkcije v SDS in v drugih korporacijah, kjer imava odobrenja mesta kot člana SDS ter sva ostala oba tudi člana odbora SDS, in jaz Ivan Rebek, celo podpredsednik organizacije SDS v Celju, jaz, dr. Božič, pa predsednik njenega gospodarskega odseka.

Celje, dne 31. avgusta 1927.

Ivan Rebek. Dr. Božič.

K temu popravku dr. Božiča in Ivana Rebeka je treba dodati samo še to, da je «Slovenec» ta popravek skušal skriti na ta način, da je takoj za njim isto kleveto o razpadanju SDS v drugi obliki in z drugimi besedami ponovil. Za popolno amoralo in pokvarjenost politikujoče duhovščine je to pač najdragocenejši dokaz. Stranka črnogorskih princce bo pač poginila v gnoju lastne izprijenosti.

Državni uradniki o klerikalnih ministrih

Prevarano zaupanje v «slovenske rojake» na vladi. — «To pot smo bili grdo prevarani in hudo razočarani». — Uničujoča sodba uradniškega glasila.

Zadnja številka «Našega glasa», službenega glasila strokovnih organizacij državnih namestencev v Sloveniji, prinaša v svoji zadnji številki hudo obtožbo proti slovenskim klerikalnim in njihovemu udeleževanju na vladi. Članek priporočamo v razmišljanje vsem javnim namestencem, ki se morajo sedaj ob volitvah odločiti, komu hočejo poveriti svoje glasove. Članek se glasi:

«Tudi ne smemo pozabiti, kdo je letos zakrivil novi nekulturni udarec z budžetnim ukazom, da se imajo od 1. aprila t. l. nastavljeni v državno službo le dnevničarji in služitelji in da naj se izmed teh vržejo nazaj med dnevničarje vsi, ki nimajo še treh let državne službe. Slovenski državni namestenci, posebno nižji uslužbenci, smo bili vselej veseli in presrečni, naj bi jih nad, kadar so prišli naši poslanci na vlado. Takole se je navadno govorilo med nami o njih: Zdaj imamo tudi Slovenci svoje ministre. Ti pozna, jo naše težnje in potrebe, so naklonjeni našemu stanu, nas bodo gotovo dobrohotno podpirali v vladi in nam tam izposlovali marsikaj dobrega in pravičnega... Take nade in mnenje smo imeli tudi ob vstopu naših poslancev v bivšo vlado. Toda to pot smo bili grdo prevarani in hudo razočarani, ko smo

z žalostjo in ogorčenjem zaznali, da so ravno naši slovenski rojaki s svojimi glasovi pripomogli do tega, da se je tako grdo in nekulturno zopet popačila naša službena pragmatika, ki bi morala biti sveta in nedotakljiva vsaki vladi. Pragmatika bi se morala v primeru časa le v celoti predelati in popraviti in le na boljše ter z odobrenjem parlamentarne skupščine! Ta neumestna najnovejša pretvorba službe, ne pragmatike je jako krivična in nekulturna ter škodljiva državni upravi. Najbrž ji ni primere v drugih državah in zato naj bi se odpravila z razveljavljenjem dotične naredbene točke vsaj v prihodnem finančnem zakonu.

Sedaj so začeli prevajati v dnevničarje tudi najmlajše in ti si iščejo druge službe. Že v svojem zadnjem članku sem omenil, kakšne slabe posledice bi to utegnilo imeti. Naš opomin je seveda naletel na gluha ušesa, toda pride morda še čas, ko ga bo le treba upoštevati.

Komentar je pač nepotreben. Ali se bodo res našli še javni namestenci, ki bodo še vedno nasledili klerikalnim vabam in se jim zopet dali speljati na led? Državni uradniki, zvaniki ali služitelji, ki spusti svojo kroglico 11. septembra v klerikalno škrinjico, bo s tem pljunil v lastno skledo.

Zanimivosti iz naših krajev

Širokopotezna stanovanjska akcija v Zagrebu. — Tat draguljev prijet. — Trgovca okraden za 23.000 dinarjev.

Izmed vseh jugoslovenskih mest se je menda v Zagrebu po vojni največ zidalo. Nastala so cela nova predmestja, s čemur je stanovanjska beda znatno omiljena, kljub temu pa še primanjkuje cenovnih stanovanj za delavske in uradniške sloje, ki ne zmorejo visokih najemnin v novih hišah. Ker je verjetno, da bo s 1. novembrom sedanja stanovanjska zaščita popolnoma ukinjena, je nastalo vprašanje, kam z neštetimi delavskimi družinami, ki bodo izgubile svoja dosedanja stanovanja. Zagrebška mestna občina je že v pretekli dobi zgradila celo delavsko kolonijo in je tudi v letošnjem letu postavila 20 stanovanjskih hišic za svoje nižje uslužbenke, vendar pa vse to še ne zadostuje. Zato se je občina obrnila na mini-

stra za socialno politiko s prošnjo, da ji dovoli iz fonda za zgradbo stanovanj, primerno posojilo. Ministrstvo je tej prošnji res ugodilo in te dni je dobila zagrebška občina izplačanih 5 milijonov dinarjev za zgradbo delavskih stanovanj.

Tozadevni dogovor med občino in ministrstvom določa, da se morajo iz tega denarja graditi izključno le cene stanovanja. Da se to omogoči, ministrstvo ne bo zahtevalo povračila tega posojila, marveč se bo denar, ki se bo stekal iz najemnine, uporabljal za kritje obresti, ki znašajo 4 odstotke ter za vzdrževanje hiš. Iz eventuelnega preostanka pa se morajo graditi še nove hiše. Akcijo bo vodil poseben odbor, v katerem bodo zastopniki ministrstva,

občine in delavske zbornice. Z zgradbo stanovanjskih hiš se bo pričelo že prihodnji teden, ker so vsi načrti že pripravljeni, tako da bodo hišice še letošnje jeseni pod streho. Občina bo gradila letos okrog 40 eno, odnosno dvodružinskih stanovanjskih hiš, tako da bo na ta način imel Zagreb 1. novembra na razpolago dovolj stanovanj za deložirance.

Bilo bi le želeli, da bi se ministrstvo spomnilo tudi Ljubljane in Maribora, kjer vlada vsled gradbene stagnacije prvih povojnih let prav tako občutna stanovanjska beda kakor v Zagrebu. Ljubljana bi bila takega posojila tem bolj potrebna, ker je akcija g. vladnega komisarja z 30-milijonskim obligacijskim posojilom odvrnila marsikakega privatnika od zidanja v upravični domovi, da bo občina z napovedanimi 500 stanovanji v dolovni meri ublažila vladajočo stanovanjsko bedo.

Pred dnevi sta sestri Barlovac iz Beograda obvestili vsa večja mesta med Beogradom in Zagrebom, da jima je neznan tat ukradel dne 14. avgusta v brzovlaku Beograd — Zagreb dragocene dragulje. Policija je preiskala na vseh kolodvorih vse sumljive osebe, toda brez uspeha. Okradeni sestri sta zgubili vsako upanje, da bi policija našla tat. Dne 30. avg. je pa zagrebški urar Gavrilović javil policiji, da mu je neka ženska ponudila v nakup zlato zapestnico za 500 Din. Ker je zapestnica vredna trikrat toliko, se mu je zdela ženska sumljiva. Policija je uvedla takoj preiskavo in je zaslišala osumljeno prodajalko zapestnice Milko Babič. Ta je priznala, da je prejela zapestnico in druge dragocenosti od nekega Grujića. Grujića je policija takoj aretirala in do gnala, da je to znan pustolovec in žepar, ki je že opetovano brez voznega listka odpotoval v ekspresnem vlaku v Pariz in druga velika mesta in med potjo pridno opravljal svoj poklic. Pri hišni preiskavi so našli v njegovem stanovanju juvele in zlatnine v vrednosti 60.000 Din. Okradeni sestri Barlovac sta bili o najdbi obveščeni in sta osebno prišli v Rumo po ukradene dragulje.

Včeraj je bil v Zagrebu sejum in je med drugimi prišel v mesto tudi mesar in trgovec Franjo Pasarić iz Brckovej. Ko je Pasarić opravil svoj posel na sejumu, se je napotil na glavni kolodvor, da se odpelje domov. Čakal je v čakalnici na vlak v Koprivnico. V tem času se mu je približal neki žepar, ki je prežal na kolodvoru na svoje žrtve.

Pasariću se je približal od zadaj in mu potegnil iz žepa listnico, v kateri je bilo 23.050 Din. Vsota je obstojala iz 15 bankovcev po 1000 in ostali bankovci po 100 Din. Razen denarja so bile v listnici različne listine na Pasarićevo ime. Ko je trgovec opazil, da je za 20.000 Din lažji, je takoj tatvno javil policiji in izjavil, da dobi 5005 Din nagrade, kdor žeparja izsledí.

ZKD zopet na delu

V nedeljo dne 4. septembra ob 10. dopoldne otvoril ZKD letošnjo sezono svojih predavanj in kinopredstav v kinu Matič s poučnim predavanjem ljubljanskega zobozdravnika g. dr. Lojzeta Brencića. Le redki so danes ljudje, ki ničesar ne vedo o zobnih boleznih, ki predstavljajo skoro da enega najhujših škodljivcev človeštva. Statistika nam kaže, da boleha 96 % ljudi na teh boleznih in ravno manj premožni sloji so radi slabih socialnih razmer najbolj prizadeti. Narodu je treba odpreti oči in ga opozoriti na vzroke teh bolezni ter mu pokazati profilaktična sredstva in pota, da se teh bolezni obvaruje.

Zato je Zveza kulturnih društev napravila enega najboljših ljubljanskih zobozdravnikov g. dr. Brencića, ki bo na podlagi 50 sklopičnih slik, katere je stavilo na razpolago društvo zobnih zdravnikov za Slovenijo, predaval o človeškem zobovju, njegovi rasti, razvoju in minevanju. Pripovedoval bo o zobnih boleznih in nepravilnostih ter o zdravljenju in preprečevanju takih bolezni. Opisal bo nego zobovja od otroških do poznih let človeka.

K temu predavanju ki bo zanimivo in velekoristno za vsakega, vabimo vse ljubljansko prebivalstvo brez izjeme, zlasti pa so poklicani naši starši, ki na svojih otrokih često greše ravno v tem pogledu. Vabljen je tudi šolska mladina in dijaštvo,

da čuje nasvete strokovnjaka in se začne po njih ravnavati. Predavanje se začne točno ob 10. dopoldne in prostimo, da s prepoznam dohajanjem občinstva predavate.

Ameriška letalca o svojem poletu

Neznosen mraz med poletom. — Kaj pravi Schlee o letalu, s katerim letita on in Brock okoli sveta.

Kakor smo poročali, sta v torek dopoldne prijetnega. Računala sva, da bova do Londona letela E. F. Schlee in V. P. Brock. Priletela sta v Beograd iz Monakovega in kakor poročajo beograjski listi, je Brock o poletu preko Atlantskega oceana izjavil naslednje:

«Čez dan je bilo dobro, toda noč je bila grozna. Podnevi je šlo vse, kakor se je le moglo želeli. Imela sva dober veter, kakor bi rekli mornarji. Letela sva po 200 km na uro. Vse je izgledalo tako lepo, da sva se enostavno žudila.

Ko pa je nastala noč, sva imela priliko ponovnega iznenadenja. Toda to pot zelo neprijetno. Računala sva, da ova do Londona dospela do zore, zgodilo pa se je drugače. Čim je nastala noč, se je tudi pričela najina stiska. Zlasti druga polovica noči je bila strahovita. Nisva potovala lahko oblečena, toda tudi najdebelejše suknje niso pomagale. Dočim je metal veter najino toplega čaja in kave našla v njih samo črn in rmen led, si lahko predstavljate. V resnici sva mnogo pretrpela. Zadremati sploh nisva mogla. Nad oceanom sva letala včasih v višini 3000 m, včasih 300 m, kakor so se menjavali pasovi mraza, skozi katere sva letela. Zato pa sva bila ves čas dnevnega poleta v višini 2000 do 8000 m, tako da nas nobena ladja ni mogla opaziti.

Približujoč se Irski, katere obale nisva mogla zagledati, sva se spustila na 200 m, potem pa na 100 m, da bi se mogla orijentirati. Šele v Plymouthu sva mogla točno dognati kraj, nad katerim sva se nahajala, za kar se imava zahvaliti dejstvu, da je solnce prodrla za par minut oblake. Drugače bi brzokone zašla naravnost proti Franciji.

O letalu, s katerim letita znana ameriška letalca Schlee in Brock okoli sveta, je Schlee izjavil:

Najino letalo nosi poleg velikega naslo-

va ne moti. Vstopnice po 2 in 3 Din se dobe pri blagajni kina Matice že v predprodaji dan pred predavanjem.

«Ponos Detroita» še manjšega na kljunu in sicer «Miss Vejko». «Vejko» je ameriška družba, ki prodaja olje za avtomobile in aeroplane. Ta trdica je finansirala naš avijon na neki tekmi ameriških letal, na kateri je bil prvi. Pot je znašala takrat 4000 milj. To je bil prvi poizkus moči in vzdržljivosti najinega avijona. Bil je najbolj obremenjen, vendar pa je izkazal najboljši čas. Letela sva Brock in jaz. Razen naju jih je bilo v letalu še pet, med njimi moja žena in moja 10letna hčerka. Kakor vidite, imava hrabro družino. Joka ni bilo, ko sem odšel na pot okoli sveta. Na omenjeni tekmi smo imeli razen potnikov še 400 funtov peska v vrečah in 300 funtov prtljage. Vse je bilo dobro, težkoče smo imeli samo pri pristajanju, ker se nismo spuščali na aerodromih, temveč na navadna polja. Ko smo naj tej tekmi zmagali, smo smatrali, da je «Miss Vejko» napravila preizkušnjo za pol let okoli sveta.

Nameravala sva najprej leteti preko Rusije, vendar pa nisva mogla urediti rednega prejetanja bencina. Zato sva izbrala to pot preko Balkana in Male Azije. Na najinem letalu so dvojne naprave za vodenje in kontrolo, sediva pa drug poleg drugega ter morave izmenoma pilotirati oba. G. Brock je star pilot, ki je služil že 17 let pri zračni pošti. Jaz sem mehanik in sem pilotiral prvič v življenju, ko sva odletela iz New Yorka ter od Monakovega do sem. V zadnjem delu najinega poleta je Brock pilotiral samo eno uro, ko sva odletela iz Monakovega, in pol ure, predno sva pristala v Beograd. To pa zaradi tega, ker sem popolnoma nov pilot.

Po načrtu znaša pot obeh ameriških letalcev okoli sveta 35.553 km, ki jih je treba preleteti v 240 urah s srednjo brzino 148 km na uro, pri čemer so vštete tudi postaje in zakasnitve. Doslej sta Brock in Schlee preletela 7970 km, od tega 3800 km nad oceanom. V Tokiju nameravata izmenjati motor letala, da bosta popolnoma si gurne svojega poleta preko Tihega oceana na Honolulu in v San Francisco ter nazaj preko Zedinjenih držav do New Yorka.

Sport

Plavalne tekme v Bologni.

Včeraj so se pričele v Evropi plavalne tekme za evropsko prvenstvo. Waterpolo tekme so končale tako-le: Avstrija-Holandska 5:3 (3:1), Švedska-Nemčija 7:4 (4:1), Madžarska - Anglija 7:2 (2:1), Češkoslovaška - Italija 3:1 (1:1), Francija - Španija 5:0 (2:0), Belgija - Jugoslavija 6:1 (3:1). Danes igrajo sledeči nasprotniki: Avstrija - Francija, Češkoslovaška - Švedska in Belgija-Madžarska. Rezultati plavalnih tekmovalj pa se bili nastopiti:

1500 m, predtekmovalja I. 1. Arne Borg (Švedska), 22:23.6. 2. Bacipalupo Španija. — Predtekmovalje II. 1. Parentin (Italija) 22:5. 2. Halassy (Madžarska), 3. Rademacher (Nemčija), 4. Antoš (Češkoslovaška). Predtekmovalje III. 1. Peter (Anglija) 22:41.6. 2. Parys (Belgija) Naš Senjanovič ni startal, očividno ga je oviral tur pod roko.

— Službeno iz LNP. Prošnja TKD Atene za preložitve prvenstva se ne more vpoštevati, ker mora biti prvenstvo glasom sklepa JHS končano do 2. oktobra. — Verificirala se po tekmi I. SSK Maribor - SK Mura 10 : 7 (4 : 15 in SK Ilirija - ASK Primorje 6 : 0 par forfait. — Radi neizpolnjenjavanja rediteljske službe dne 28. avgusta se kaznuje SK Mura, da se bo njeno igrišče diskvalificiralo, ako se bodo izgreli ponovili. — Vzame se na znanje protest SK Mure. — Verificirala se prvenstvena tekma Mura - Atena dne 28. maja 38 : 1 (15 : 1). — Proglašeno se glasom poročila izpitne komisije saveznim sodnikom g. Kerestury (Murska Sobota). — Prijava prijateljske tekme Ilirija — Elan dne 4. t. m. v Novem mestu se odstopi savezu. — Vzame se na znanje odjava igrala TKD Atene: Šifer Duša, Šifer Tatjana, Doberlet Miroslava, Doberlet Ksenija, Doberlet Smiljana, Godler Kristina, Godler Klara in Godler Albina. — Tajnik.

— Postava Ljubljane proti Beogradu. V nedeljo se vrši v Beogradu medmestna

tekma Ljubljana — Beograd za pokal J. N. S. Ljubljana postavi sledeči tim: Erman (Pr.) — Slamič (Pr.), Pleš (L.) — Zupančič Lado, Dekleva, Zupančič G. (vsilil) — Doberlet (L.), Uršič, Čebolin, Erman II. (Pr.), Šiška (L.). Tim torej tvori šest Ilirijev in pet Primorjcev.

— Koturški Savez Kravljene SHS. Semifinale za državno prvenstvo razpisujeta oba ljubljanska pododborna za nedeljo dne 4. septembra t. l. Proga Ljubljana - Celje: Ljubljana km 150, Start ob 11. uri dopoldne na križišču Bleiweisove in Rimske ceste, cilj pri km 1200 na Dunajski cesti (pred gostilno Kačič) približno ob 4. uri popoldne. Zajedno je razpisano na isti progi in istočasno «Prvenstvo Slovenije». Dalje se vozi ta dan semifinale za juniorje, kateri tekmujejo za državno prvenstvo, proga Ljubljana-Krašnja-Ljubljana km 50. — Istočasno je razpisano «Prvenstvo Slovenije za juniorje» na isti progi in ob istem času. Start za skupine juniorjev ob 2. uri popoldne na Dunajski cesti pred gostilno Kačič. Prijave sprejemata oba pododborna. Zaključek prijav v petek dne 2. t. m. ob 7. uri zvečer. Dirkači za semifinale so prosti prijavnine, za prvenstvo Slovenije prijavnina za obe skupini Din 10. Na prijave brez prijavnine se ne bo oziralo. Po dirki sportska zabava in razglasitev rezultatov ter razdelitev nagrad na vrtu gostilne Kačič.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 2. septembra 1927; kato. lčani: Jemom; pravoslavni: 20. avgusta, Samuel.

Jutri: Sobota, 3. septembra 1927; kato. lčani: Mansvet; pravoslavni: 21. avgusta, Tadej.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matice: «Če bi možje vedeli.»

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Ramor, Miklošičeva c.; Trn, koozy, Mestni trg.

Jutri: Bohinc, Rimska c. - Levstek, Res. ljeva c.

Henrique de Vasconcellos:

Bizantinka

Sedel sem v kavarni in srebal kot običajno cocktail. Čakal sem prijatelja. Ker sem pa prišel prezgodaj, sem pregledoval razne revije in ilustrirane liste ter se zanimal tudi za barometer. Gosti so počasi odhajali. Čim je zapustil kak gost mizo, je natakur ugasnil nad njo električni žarnico. Naposled sem ostal v kotu napol razsvetljene kavarne sam. Dolgo sem zamljal pričakoval prijatelja. Končno sem naročil večerjo. Čez nekaj časa je prisedel k moji mizi mlad gospod. Poznal sem ga iz raznih nočnih lokalov, kjer sem ga videl vedno v družbi postrežljivih žensčin. Pripovedoval jim je o svojih junaštvi pri orgijah v vadvoruilles na Montmartru, tu pa tam je omenil za spremembo kako sliko, ki jo je videl v muzeju. Nisem se pa seznanil z njim, ker je vodila moja življenska pot v drugo smer. Čudil sem se, da je zapustil veselo družbo, kjer se je šampaniziralo do ranega jutra, in prišel v to samotno, slabo razsvetljeno kavarno.

Spočetka je srebal svoj buccello in gledal v tla. Bilo je, kakor da mi hoče

nekaj povedati, pa ne ve, kako bi začel. Slednjič se je nagnil čez mizo k meni in vprašal:

— Gospod, ali so vam všeč ekstotične, zelo perversne ženske?

— Ne! Saj se na ženske skoraj ne spoznam.

— Nič ne de. Dovolite, da vam povem kratko storijo.

Nedvomno je izražal moj obraz strah pred čevkanjem, ki se mi je obetalo. Vsi ljudje so prepričani, da je njihovo življenje zanimiv motiv za knjigo. Jaz sem pa prezrl mnogo takih stori, ker me niso zanimali in ker vem, da vsak berač svojo malho hvali.

— Ne, na vsak način me morate poslušati, gospod, ne bo vam žal. Ali ste psiholog?

— S takimi rečmi se ne pečam.

— Nič ne de. Potrpite malo.

— V tem primeru...

Skratka, udal sem se v voljo božjo. Junak nočnih orgij je začel pripovedovati. Govoril je navdušeno, njegova govorica je bila polna prisposob in sploh se je zdelo, da ljubi fraze. Opazil sem tudi, da ima bogato zalogo tujih izrazov.

— Torej, bodi takoj omenjeno, da lahko samo jaz govorim o ženskah in

ljubezni, kajti v tem pogledu imam bogate izkušnje. Izmed vseh žensk, ki sem jih kdaj poznal in ki so mi slajšale življenje, se spominjam zadnje, najlepše, najslajše, pa tudi najgorenješe. Ta me je znala zazibati v sen, v katerem se mi je zdela mnogo lepša kot je bila v resnici. V snu sem jo videl okrašeno z vsemi dragulji, kar jih je mogla obesiti moja bujna fantazija na njeno divno telo. Ljubezen žene človeka v obup, ona rodi prikazen z ostrimi kremplji, ki nam razpraska vso dušo... Preveč zgovoren sem, je-li? No, pa me opozorite, kadar se vam bo zdelo preveč.

— Veste, seznanil sem se v nekem italijanskem mestecu, kamor sem se šel lečit od nedavne zaljubljenosti, čudovito bitje, ki me je takoj očaralo. Bila je prava Bizantinka. Za svojo zunanost je skrbelo kakor kaka umetnica, zatičala si je v lase rdeče rože, ki jih je skrbno gojila na vrtu za hišo. Največ bizantinskega je bilo na njenih svežih, nedolžnih ustnicah, ki so se tako čarobno smehljale, da sem mislil, da vidim serafina. Niso mi zbujale skomin po poljubu, ne, moj pogled je običal na njih samo v nadi, da se zasmeje in pokaže svoje drobne bele zobe. Toda črne oči so govorile povsem drugače kakor

detška usta in angelska zunanost njene vitkega telesa. Te oči so se svetile kakor pred napadom, raniše so neusmiljeno in tajile v sebi odpor ali zasmehovanje.

Ta ženska me je spravila iz ravnoteže. Dolge večere sem zahajal k nji. Sprejela me je medse s sladkimi besedami. Dala mi je poljubiti drobno ročico, govorila je tako, da se mi je kar v glavi vrtelo in od njenih bujnih kodrov se je širil opojni vonj. Včasih mi je nevede krepko stisnila roko. In ob takih prilikah se je navdušeno zasmejala. Videl sem vso nedolžnost njene postave, kajti v takih trenutkih je navadno zatisnila oči kakor da objema vse njeno bitje najslajši sen.

Ko sem odhajal, mi je vest vedno očitala, da nisem poljubil njenih čudovitih svežih ustnic, da ji z vročim poljubom nisem pregnal iz oči vsega srditega izraza. Po tem sem vso noč v blaznem hrepenenju po nji vzdihoval. Drugi dan sem bil pa zopet pri nji. Našel sem jo na divanu v pozni bizantinske cesarice, v črni svileni obleki, z golim vratom in dekolitiranimi nedrji. Malomarno mi je podala roko, ki sem o strastno poljubil.

Ti prizori so se često donavljali in

kaj čuda, da so mi šli vedno bolj na živce. Včasih je izgovarjala z zamolklim glasom tudi sladke besede in mi se bolj razvnela k kri. Čim je pa opazila, da se že komaj premagujem, da lahko vsak čas podležem besu razvnete strasti, je zatisnila oči in se sladko nasmehnila. V strahu pred samim seboj in pred njo sem v naslednjem hipu pobegnil od nje. Kako je to mogoče? Tako nedolžno bitje in vendar me požene v beg.

Nekega dne sem moral odpotovati. Ostati bi moral v nekem kraju več mesecev. Prišel sem se posloviti in plakal sem kakor dete, ko sem ji povedal, da jo moram zapustiti. Pripovedoval sem ji o svojem trpljenju, o divnih sanjah in neizpolnjenih vročih željah. Solznih oči sem ji prvič odkrito povedal, kako neizmerno ljubim njeno vitko telo, njeno izmučeno, a vendar čudovito milo dušo. Prosil sem jo na kolenu, naj me ne pusti od sebe brez nade, naj mi vsaj z besedico obljubi, da bo moja, skratka naj mi vsaj z besedico namigne o ljubezni.

In res je odgovorila. Izgovorila je iskrenim sočutjem samo en stavek: — Nu, a zakaj niste prinesli seboj fotograf?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 2. septembra 1927.

Iz Ljubljane

Naša skrinjica
v Ljubljani

2.

Avtomobilska nesreča pri Krškem

Pri Krškem se je pripetila dne 29. avgusta težka avtomobilska nesreča. — Kaj pripoveduje težko ranjeni zagrebški odvetnik dr. Stožir.

Zadnje dni so bile razširjene vesti, da se je pri Krškem na Dolenjskem težko ponesrečil zagrebški odvetnik dr. Ivo Stožir. Težko ranjeni odvetnik je opisal nesrečo sotrudniku »Novosti«, ki ga je obiskal v sanatoriju.

V ponedeljek 29. avg. se je odvetnik odpravil z avtomobilom iz Zagreba v Rimske Toplice. Z njim sta se peljali tudi dve dami iz Rimske Toplice. V avtomobilu je dr. Stožir sedel desno od soferja, obe dami pa zadaj. Predno so odpotovali, je odvetnik ukazal soferju, da ne sme voziti z večjo brzino kakor 40 — 50 km na uro. S to brzinjo so se tudi odpravili. Med vožnjo n nihče opazil, s kakšno brzinjo sofer vozi. Ko so privozili do 3. km od Krškega proti Brezicam, so naleteli na velik ovinek, kjer je cesta na obeh straneh zaraščena z grmovjem tako, da niso mogli videti, kakšno pot imajo pred seboj. Sofer tudi ni poznal poti. Avto se je za ovinkom zaletel v kopico kamenja. Čeprav je sofer zmanjšal brzinu, se je avto trikrat zavrtel okoli prednjih koles s tako silo, da je na enem kolesu počila pnevmatika. Avto se je končno še prevrnil na desno stran in vrgel vse potnike daleč v stran.

Vsi, razen soferja, kateremu se ni nič zgodilo, so bili tako poškodovani,

šo Humar, da se je zgrudila na tla. Kasneje je junak pred njim bežečo žensko se preganjal in jo skušal preteptati. L. bo za svoje junaštvo nagrajen na policiji.

Iz Maribora

— m Klerikalni klevečnik zopet obsojen. Božji mlini meljejo počasi ... pravi star pregovor. Nedavno je bil pri okrajnem sodišču v Sv. Lenartu obsojen poslanec Žebot na teden dni zapor, včeraj pa se je moral zagovarjati pred mariborskim sodiščem radi obrekovanja poslanec Pušenjak. Oba sta se skušala skriti za poslansko imuniteto, kar pa je sodišče zavrnilo. Tudi Pušenjak je bil radi obrekovanja posestnika A. Koprive v Arji vasi pri Celju obsojen na 14 dni zapor, 2000 Din globe in 2000 Din odškodnine oklevetanemu, v slučaju neizpolnitosti na nadaljnih 20 dni zapor. Razen tega pa mora sodbo objaviti »Slovenski Gospodar« na prvi strani.

— m Kolo jahačev v Mariboru. V sredo zvečer se je vršil ob lepi udeležbi ustanovni občni zbor Kola jahačev v Mariboru. Zborovanja se je udeležilo zlasti mnogo oficirjev, pa tudi zastopnikov vseh drugih stanov. Za predsednika je bil soglasno izvoljen g. polkovnik Luković, v odboru pa so reprezentanti mariborske družbe. Kolo otvoril 1. novembra jahalno šolo in poziva vse prijatelje viteškega športa, da se pravočasno prijavijo. Letna članarina znaša 60 Din, za leto 1927 pa 20 Din. Jahalni sport postaja tudi pri nas popularen in ni dvoma, da bo Kolo jahačev tudi v Mariboru lepo napredovalo.

— m Trgovine s šolskimi potrebščinami bodo v nedeljo odprte. Trgovski gremij v Mariboru objavlja, da bodo trgovine s šolskimi potrebščinami glede na velik naval ob pričetku šolskega leta prihodnjo nedeljo dopolnje odprte.

— m Tako pa ni prav! Podjeten Bosanec je pripeljal te dni na mariborski trg 700 kg dobrih bosanskih sliv in jih prodal po izredno nizki ceni 3 Din kg. To pa domačim prodajalcem, branjevkam na trgu ni bilo po godu, ker je bila konkurenca preobutna. Ne vemo, po kaki poti so dosegli, da so Bosancu prepovedali prodajo na drobno. Nato je Bosanec prodal svoje bago na veliko, a kupnike je ga večino branjevke, ki bodo sedaj te slive prodajale seveda mnogo dražje.

— m Odbor vojnih oškodovancev v Mariboru vabi vse vojne oškodovance (prečane) na sestanek, ki se vrši dne 7. septembra 1927 ob 8. uri zvečer v Narodnem domu v Mariboru. Dnevni red: 1. Odporovo poročilo dosedanjega dela, 2. volitev odbornikov in 3. slučajnosti.

Iz Celja

— c Mesečni živinski sejem se vrši v Celju v ponedeljek dne 5. septembra.

— c S pričetkom šolskega leta je oživelo življenje tudi v našem mestu. Prišlo je v mesto zopet dijaštvo, okrepčano in sveže za nadaljnje bistrjenje uma. Tudi ljudske in meščanske šole so se zopet napolnile šolske mladine. Prve šolske dni so se vršila vpisovanja in izpiti ter šolske maše, v ponedeljek pa se bo povsod pričel reden pouk.

— c Preselitev obriti. Narodni obrtnik kleparski mojster g. Franjo Dolžan je svojo kleparsko obrt preselil s Kralja Petra ceste Za kreslo v lastno hišo, kjer je bila prej zaloga pivovarne Götz.

— c Veselica Olepševalnega društva, ki se vrši v nedeljo 4. t. m. v mestnem vrtu, obeta biti zelo prijetna. Vrše se obširne priprave. Zabave bo dovolj.

— c Osrednje društvo nižjih poštih in brzoj. uslužbencev, krajevna skupina Celje, priredi dne 4. septembra t. l. ob 3. uri popoldne na Dečkovem trgu pred Narodnim domom veliko javno tombolo z mnogobrojnimi krasnimi dobroti, kateri so že v izlozbi trgovine Josesk, Glavni trg. Tombolske karte po 3 Din se dobijo pri vseh pismošnih in v raznih trafikah.

— c Volilni shod. Združena slovenska gospodarska lista ima v torek 6. t. m. zvečer v mali dvorani Celjskega doma volilni shod.

Izpred sodišča

V POSTELJI JE PREKORACIL POSTAVO.

Uradnik Miha je poštenjak od pete do glave. Niti sanjalo se mu nikoli ni, da bo imel opraviti še s postavo. Zadnjič, julija meseca, je imel Miha poseben praznik, bil je namreč na neki ženitbi, kjer so pili in peli pozno v noč. Ko se je proti jutru vrnil domov, si je prižgal svečico in zadovoljno legel v posteljo.

Miha je zaspan: Bil je na čudni svatovščini, vsi svatje so kadili dišeče smotke, a tudi družice, nevesta sama je pa držala v roki šopek iz samih kadečih se viržink, katerih dim je Miho kar dušil, saj je baš njemu pod nos silila šopek in ga prosila, naj ga poduha.

Vrag naj te vzame s tem tvojim šopkom, je kričal Miha in skočil preplašen kvišku. Predramil se je in preplašen videl, da gori slavnica in se vnema odeja.

— Zato sem pa sanjal tako neumno, je zavpil Miha in jel gasiti ter klicati na pomoč.

Prihiteli so sosedje, ki so alarmirali požarno brambo in sami pogasili ogenj. Ko je pribenčal gasilski avtomobil, je bilo že pogaseno, samo ubogi Miha je bil brez postelje. Zgorela je rjuha, zimmica in odeja. Prižgal si je svečico in jo mahnil v tirolski gozd, kjer se je počasi umiril.

— Ali ste zakrivilj nesrečo, ga je vprašal sodnik.

— Priznal bi bil, če bi vedel, a ne vem, najbrž je res cigareta kriva, prižgal sem jo in zaspal. Zlomek je moral pasti na slavnico in jo upeti, je dejal Miha.

— Kaznovati vas moram, je pripomnil sodnik.

— To je pa vrag. Se nikoli nisem bil kaznovan in vedno živim kakor treba, zdaj pa ta smola. Človek res ne ve, da se v postelji lahko pregreši in prestopi paragraf, pred njim res ni nikjer varen.

— 100 Din globe boste plačali, da boste drugi opustili slabo navado in se odpovedali v postelji sladki travici!

SMREKE JE SEKAL.

Za šmarno goro domuje kmet, ki sina kaj trdo drži. Oče Miklavž vedno pravi: »Staremu luč, mlademu ključ.« A ker mladi Cene ve, da korenina Miklavž še ne bo zlepa prijel za luč, si sam pomaga kakor more in zna.

Letos spomladi je poklical sosedo posestnika Slaka in ga prosil, naj mu pomaga sekati smreke in hoje v očetovi hosti. Slak ni vedel, da fantu oče ni dovolil sekati lesa, in mu je res pomagal.

Pa je prišel baš tedaj v hosto oče Miklavž in zaoral so kar med drevmi. Starec je bil zelo hud, sina je oštel, da jo, a sosedu je zažugal, naj se le pripravi. Pa je Miklavž sosedu naznanil, češ, da je njegovega sinu pomagal, da so bile tri smreke in hoje vredne 400 Din in da je moral sosed vedeti, da jih sin namerava očetu ukrasti. Sosed Slak je priromal preplašen pred sodnika.

— Zakaj ste pomagali mlademu grešniku?

— Nisem vedel, da les ni njegov, sam mi je dejal, da mu je oče zadnjič, ko je bil dobro volje, dovolil posekati nekaj drevja, da ga proda in si nabavi obkolo in čevlje.

— Ali je res tako, Cene?

— Seveda je. Sosed je nedolžen, meni je pa oče odpustil, je dejal mladi Miklavž.

DOBRODUSNA BINCA.

Binca je preveč usmiljena, v svojo bajtico na kraju mesta sprejema rada mlade deklice, ki nimajo službe, a z deklicami tudi njih fante, češ, naj se imajo radi, da ne bo prehitro sveta konec!

Naša skrinjica v Sloveniji
zunaj Ljubljane

3.

— Zadušnica za rumunskim kraljem Ferdinandom. Včeraj dopoldne se je vršila na Bledu zadušnica za pokojnim rumunskim kraljem Ferdinandom. Parastosu sta prisostvovala kralj in kraljica, knez Pavle in kraljica Olga, dvorni minister Janković, češkoslovaški poslanik Šeba, rumunski poslanik Emandi ter nemški poslanik Olshausen. Po svečanosti sta se kralj in knez Pavle odpeljala z avtomobilom proti Kranju ter sta se ob 1. popoldne vrnila v gradišču Suvobor.

— Masarykova čestitka Juraju Blankinju. Prezident Masaryk je poslal donu Blankinju povodno njegove 80letnice sledečo brzojavko: »Kolega Blankini, želim Vam še mnogo let zdravja in Vašem plodnosnem delu za narod. Srčne pozdrave! T. G. Masaryk.

— Naši tehnik v Plzni. Prihodnji teden poseti Plzen skupina slušateljev elektrotehničnega inštituta pri ljubljanski univerzi. Izletniki si ogledajo plzensko elektrotehnične tovarne.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je vpisan zasebnik zdravnik dr. Janko Pihlar v Velovlaku, izz. dr. Ptuj.

— Iz državne službe. Upokojen je računski svetnik pri računovodstvu ministrstva financ v Ljubljani Dragotin Lunder.

— Osebnosti v pošte. Premeseni(e) so: pb. ur. II-4 Slava Rodič iz Celja v Maribor na glavno pošto, Marija Kralj iz Celja v Rogaško Slatino, Karla Videmšek v Ljubljano 2 v Toplice pri Novem mestu, Elizabeta Hrovat iz Toplice pri Novem mestu na ljubljansko kolodv. pošto, Marija Azman iz Kranja v Železniki; pb. ur. II-5 Marica Kališnik v Mariboru 1 v Rogaško Slatino; telef. III-3 Milena Perše iz Kamnika v Gornjo Radgono; prip. III-4 A. Ljubič iz Ptulja v Hrastniku in Kristina Mirtič iz Metlike na Vinjcu pri Črnomlju; zvan. 3. skup. P. Rudolf iz Celja na Ljubljano 1 in J. Ažbe za ravnateljstva v Brezici; služ. 1. skup. J. Berložnik od ter. t. t. teh. sekcije (Ljubljanske) v Kranj. Postavljeni(e) so: za poštne upravnike v Rogaški Slatini II-3 Ignac Pečar, za pogodbo. poštarja ozir. poštarico sta imenovana Kalist Kosmač v Stražišću, Francka Šumej pa v Slivnici pri Celju. — Pb. ur. II-5 St. Pristovšek na ravnateljstvu se je poročil s Slavko Sax. — Umrli je zvan. 1. skup. Valentin Turin v Trbovljah.

— Tujski promet v Splitu. Kljub italijanski propagandi proti našim morskim letoviščem tujski promet po vsej Dalmaciji stalno narašča. Meseca avgusta je posetilo samo Split 3692 tujcev, od tega 2356 Jugoslovencov. Najštevilnejše so zastopani med inozemci Avstrijci in Nemci ter Čehoslovaki.

— Razpisane pogodbenne pošte. V področju ljubljanske poštne direkcije so razpisane sledeče pogodbenne pošte: Sv. Barbara pri Mariboru, Teharje in Zdole. Prošnje je vložiti pri direkciji v Ljubljani najkasneje do 15. septembra.

— Oddaja lovov v zakup. Lovi občin Boračev, Brastja-Miste, Kapele, Murskega vrha-Zasadov, Očeslavcev, Radincev, Riharčevcev in Šratovcev se bodo oddajali v zakup 13. t. m. v občinski pisarni v Kapele. Lovi občin Bučevcev, Godemercev, Iljaševcev, Male Nedelje, Moravcev, Radislavcev, Stare ceste, Stare nove vasi in Vučje vasi pa 17. t. m. pri srezkem poglavarju v Ljutomeru.

— Nov gerent okrajnega zastopa mariborskega. Dosedanji gerent okrajnega zastopa mariborskega v Vuhredu ing. Fr. Pahernik je na lastno prošnjo razrešen gerentskih dolžnosti. Za novega gerenta, ki mu je dodeljen tudi nov gerentski svet, je imenovan posestnik in župan v Jančevskem vrhu Luka Držičnik.

— Nalezljive in živalske kožne bolezni v mariborski oblasti. Od 8. do 14. avgusta je bilo v mariborski oblasti 51 slučajev tifuznih bolezni, 73 škrlatink, 6 davice, 1 ošpic, 7 dušiljivega kašlja, 3 šena, 3 krčevite odrevenelosti in 3 vraničnega prisada; 29. avgusta je bilo 58 slučajev svinjske kuge, 3 svinjske rdečice, 3 šušta, 1 mehurčasta izpuščaja konj, 3 mehurčasta izpuščaja goveda, 3 stekline, 6 čebelne gnilobe in 1 perutninarske kolere.

— Za mrtvega proglašen. Okrožno sodišče v Celju proglašja za mrtvega Franca Pušnika iz Brezovice pri Črenjčicah, ki je odšel začetkom svetovne vojne k vojakom, pa se ni vrnil.

— Revija slovenskih narodnih noš se vrši dne 18. septembra na velesejmu prihodnjega Pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni«. Udeležba bo zelo velika, zastopane bodo vse slovenske narodne noše. Vsa pripravljalna dela so v polnem teku pod vodstvom pokroviteljice, častne dvorne dame gospe Franje Tavčarjeve. Prireditelj zani-

ma seveda slovensko občinstvo, pa tudi iz južnih krajev naše države se že javljajo posetniki. Z legitimacijami Pokrajinske razstave je dovoljena polovična vozna na vseh osebnih in brzojavskih.

— Poljedelce opozarjamo na veliko razstavo kmetijskih strojev, ki se vrši v okviru Kmetijske razstave od 17. do 26. septembra t. l. v Ljubljani. Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji in orodje za kmetijstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, čebelarstvo, kletarstvo mlekarstvo in sirarstvo. Razstavljenih bo na stotine strojev v velikem paviljonu ki meri 600 kv. m prostora. Bo to največja, do sedaj prirejena razstava kmetijskih strojev. Poleg tega se vrši v okviru kmetijske razstave še sadjarska in zelenjadna razstava, mlekarstva, sirarska, čebelarstva in vinska razstava. Dne 23. septembra to je v nedeljo pa se poleg vsega tega vrši še velika razstava plemenskih konj, zvezana z dirko. Legitimacija stane 30 Din in dovoljuje polovično vožnjo na vseh osebnih in brzojavskih. Legitimacije se lahko naroče pri velesejskem uradi v Ljubljani, prodajajo jih pa tudi kmetijske organizacije in denarni zavodi.

— Razstava plemenskih konj se vrši dne 25. septembra t. l. v Ljubljani na Kmetijski razstavi na velesejmu. Razstavljeni konji se bodo delili v sledeče skupine: 1. Štiri- in petletne toplotkrvne kobile, 2. tri- in štiri-letne mrzlotkrvne kobile, 3. zrebene kobile, 4. eno- in dveletne zrebice, 5. zrebci 6. zrebci, 7. gospodarski konji. Prijave sprejema upraviteljstvo drž. zrebčarne na Selu in velesejski urad. Za odlikovane konje se dobe denarne nagrade, zlate, srebrne in bronaste kolajne ter diplome.

— Državna Trgovska akademija v Mariboru. Šolsko leto 1927 — 1928. Ponašljani izpiti se prične v sredo dne 7. septembra t. l. točno ob 8. uri. Zgodnje vpisovanje v I. in II. razred se vrši še končno dne 8. septembra od 10. do 12. ure v prostorih drž. trgov. akademije na Zrinjskega trga št. 1, I. nad. Sprejemni izpiti se prične 9. septembra ob 8. uri. Natančne podatke o takšah za sprejemni izpit zvedo prizadeji pri ravnateljstvu. Končen sprejem dijakov in dijakinj v I. razred bo objavljen dne 11. septembra na oglasni deski ravnateljstva. Pričetek pouka dne 12. septembra točno ob 8. uri. Vse podrobnosti

— Slikar Ferdo Kovčević umrl. Včeraj je umrl v Zagrebu eden največjih hrvatskih pokrajinskih slikarjev Ferdo Kovčević, čegar mnoge slike se nahajajo tudi v Strossmayerjevi galeriji slik. Rolen je bil 8. aprila 1870. Svoje početne študije je pričel na zagrebški šoli, potem pa je absolviraj umetno-obrtno šolo na Dunaju. Ko se je vrnil v Zagreb, je vztrajno delal na izpopolnitvi slikarske šole v Zagrebu in družbi z umetnikom Čikošem, Valdecem in drugimi, ki so osnovali visoko šolo za umetnost in umetni obrt. Pozneje se je ta šola preobnavala v umetniško akademijo.

— Avijatika Petrović in Pajović bosta prepeljana v Zagreb. Zrakoplovno povelništvo v Novem Sadu je poslalo v Inomost posebnega delegata, ki ima ukreniti vse potrebno, da se ponesrečena avijatika Petrović in Pajović prepeljeta v domovino. Pričakujejo, da bodo truplo podpolkovnika Petrovića in ranjenega poročnika Pajevića pripeljali v ponedeljek ali v torek v Zagreb.

— Za žensko volilno pravico. Organizacija »Ženski pokret« v Sarajevu sklicuje za 9. oktober pred sestankom Narodne skupščine veliko zborovanje za žensko volilno pravico. Prijavljenih je tudi večje število moških govornikov, ki simpatizirajo z ženskim pokretom.

— Zmanjšanje dohodkov tobačnih trafikantov. »Politika« poroča: Uprava državnih monopolov je te dni sklenila, da se tobačnim trafikantom, ki so večinoma invalidi, zniža prodajalni odstotek od 6 na 4 odstotke. Tako se je torej, tudi uprava monopolov, katere dohodki so od leta do leta večji, odločila za štedenje. Štedenje je seveda pričela izvajati od spodaj pri bednih invalidih, ker bržkone gospoda v upravi monopolov noče sebi znižati mestnih nagrad, ki jih dobiva kot honorar za svoje »naporno« delo.

— Radioteleonski promet. Minister za pošto in brzojave je podpisal pogodbo o mednarodnem radioteleonskem prometu med Madžarsko, Češkoslovaško, Rumunijo in našo državo.

— Telefonski promet z Bolgarsko. Med našo državo in Bolgarsko so se pričela pogajanja za vzpostavitev normalnega telefonskega prometa med Sofijo in Beogradom. Čim bo vzpostavljena prva direktna telefonska proga, se bo uvedel tudi telefonski promet z notranjostjo Bolgarske.

— Kontrola izdelovanja vžgalic. Finančni minister je podpisal pravilnik o kontroli izdelovanja vžgalic v privatnih tovarnah. Po tem pravilniku bodo to kontrolo vršili organi uprave državnih monopolov.

— Obdavčenje uslužbencev Zavoda za zavarovanje delavcev. Generalna direktorja davkov je izdala naredbo, po kateri se imajo uslužbencem zavoda za zavarovanje delavcev in delavskih zbornic predpovedati davki na isti način kakor uslužbencem, ki so zaposleni pri samoupravnih ustanovah.

— Deset let ječe zaradi uboja tašče. V Osijeku je bil v sredo obsojen na deset let ječe seljak Stepan Biro iz Stare Gradisce, ker je v prepiru zaradi zemlje ubil svojo taščo.

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Pred velikim političnim škandalom na Poljskem

Kje je general Zagorski? — Kje so njegovi spomini? — Senzacionalna izjava pisatelja Nowaczynskega.

Poljski politični in narodni krogi so zadnje čase skrajno razburjeni in ogorčeni. Gre za zagonetno afero generala Zagorskega, političnega nasprotnika vsemogočnega maršala Pilsudskega, proti kateremu je vodil Zagorski lani v maju vojaške oddelke in je bil zato po prevratu zaprt v Vilni. General Zagorski je začetkom avgusta v Varšavi nenadoma izginil in še danes nihče točno ne ve, kaj se je z njim zgodilo. Prvotno so mislili, da je pobegnil iz strahu pred Pilsudskim, ki ga je hotel osebno zaslišati, pozneje so se pa širile vesti, da so generala siloma nekani odpeljali. Policija in vlada sta obvestili javnost o tej aferi šele šest dni pozneje. Zagorski je hotel objaviti svoje spomine iz svetovne vojne in to je dalo baže nekimi tajnim silam povod, da so ga odstranile. Kakor smo že poročali, je bil general Zagorski med vojno član avstroogrske vojske centralne in ima baže mnogo kompromitirajočih dokumentov iz tistih časov. Ti dokumenti predstavljajo težko obtožbo nekaterih poljskih magnatov in bi zelo omajali stališče maršala Pilsudskega. Zato je bilo treba Zagorskega z njegovimi dokumenti vred odstraniti.

V teh mejah javnega mnenja je običajala zdaj afera generala Zagorskega. Poleg tega krožijo v javnosti vesti, da je dala vlada Zagorskega internirati v varšavski trdnjavi »Fort Legij«, ki tvori del utrjenega varšavskega predmestja. V ospredju stoji zdaj vprašanje dokumentov in generalovih spominov. O tej kočljivi zadevi poročajo poljski opozicijski listi nastopno:

Ko so generala Zagorskega odpeljali z avtomobilom skrivaj iz Vilne, je vzel s seboj tudi kovčeg z rokopisi svojih spominov, ki jih je pisal v ječi. Na varšavskem kolodvoru so generalu kovčeg odvzeli in ga pustili na kolodvoru. Drugi dan je prišel po kovčeg neki neznanec, ki je po tem brez sledu izginil. Tudi tu je imela baže vlada svoje prste vmes. Poljska javnost je s tem trdno prepričana, kajti vlada in policija sta nastopali

pri iskanju generala Zagorskega tako sumljivo, da je dobila javnost vtis, da igrata komedijo. Da bo nervoznost gotovih krogov glede kompromitirajočih dokumentov bolj razumljiva, moramo omeniti, da je bil med svetovno vojno poveljnik poljskih legij sedanjí maršal Pilsudski. Na to dobo se pa nanašajo spomini generala Zagorskega, ki je imel v rokah vse niti takratnih tajnih dogodkov. Njegovi spomini bi baže povzročili na Poljskem in v inozemstvu velik političen škandal, kajti mnogi politiki in državni nasledstvenih držav, zlasti Poljske, bi bili kompromitirani, ker so igrali med vojno zelo čudno vlogo. Del kompromitirajočih spominov je bil že leta 1918 na višji ukaz uničen v Varšavi. To so bili baže avstro-ogrski dokumenti. Dokumenti, tiče se Nemčije, je pa odnesel nemški vojaški pooblaščenec grof Lerchenfeld v Berlin, kjer so zdaj dobro spravljani. Zelo važen del tega tajnega arhiva je pa bil v rokah generala Zagorskega. To je dejstvo, o katerem poljska javnost niti najmanj ne dvomi.

Afera generala Zagorskega je stopila te dni v kritično fazo. Poljska vlada je bila namreč prepričana, da je z odstranitvijo Zagorskega in njegovih dokumentov škandal »Spomini« definitivno pokopan. Naenkrat je pa nastopil poljski pisatelj Adolf Nowaczynski z odprtim pismom, v katerem obvešča javnost, da so spomini generala Zagorskega v prepisu na varnem, najbrž neke v inozemstvu, in da je ob enem z njimi spravljati tudi znaten del kompromitirajočih dokumentov. Nowaczynski trdi, da bodo »Spomini« v kratkem objavljeni in takoj prevedeni na vse svetovne jezike.

Ta vest je vzbudila v poljski javnosti veliko senzacijo, v vladnih krogih pa konsterniranost. Obeta se torej velik političen škandal, ki bo dvignil tudi v inozemstvu mnogo prahu in kompromitiral marsikatero mogotca.

gov zagovor seveda ne bo, ker je preveč točno označen kot eden glavnih hujškov.

Tretji je 26letni slaščičarski pomočnik Wiljem Brixel. Ta je posloval kakor kar sovjetski komisar. Ustavljaj je na ulici avtomobile ter z grožnjami prisilil goste, da so izstopili. Zagorjati se bo moral radi javnega nasilstva. Obtožence zagovarjajo dr. Rosenfeld, dr. Schönhoff in dr. Schlesinger.

Levinova smola

Levinova soproga je posetila francoskega letalca Drouhina in mu izjavila, da obžaluje nepremišljeno dejanje svojega moža. Na njeno prigovarjanje je Drouhin rekel, da je pripravljeno odstopiti od tožbe, ako dobi 100.000 frankov odškodnine, kakor je bilo določeno v pogodbi. Levinova soproga je na to pristala in izplačala Drouhinu 80.000 frankov. 20.000 frankov je dobil že poprej. S tem je Levinova afeta potlačena.

Iz Londona poročajo, da je angleško ministrstvo vojne avijatičje zaplenilo Levinu letalo »Columbija« takoj, ko se je spustil na letališče Croydon. Ministrstvo motivira zaplenbo s tem, da je Levin priletel v London brez letalskega dovoljenja. Levin pa trdi, da je Drouhin sicer izbralen letalec, da pa ne zna angleščine. Pomislite — je izjavil v ministrstvu, — kaj bi bilo, da sva poletela čez ocean in da je naju doletela nad morjem nesreča. Saj bi se ne mogla sporazumeti. Lajala bi drug na drugega kakor psa. Levin je našel za polet v Ameriko drugega letalca in sicer kapitana Hinchliffa.

Iz letalskega sveta

»St. Rafael« na poti v Kanado. — Prekinjen polet letalcev okoli sveta. — »Bremen« zopet pripravljena za start. — Los Angeles poškodovana.

Letalski svet ima vsak dan svoje senzacije. Trenutno pa vzbujata največje zanimanje dva poleta: preko oceana polet angleškega letalca polkovnika Minchina v spremstvu kapitana Hamiltona in princeze Löwenstein-Wertheim na letalu »St. Rafael« in polet obeh Američanov okoli sveta.

Polkovnik Minchin je startal včeraj zjutraj v Pavonu v Angliji in poletil preko oceana v Kanado. Po dosedanjih vesteh je letalo precejšen del proge že srečno preletelo, a od včeraj dalje o angleških letalcih zopet ni nikakih poročil.

Kanadsko ministrstvo za zračno plovbo je obvestilo vse radio-postaje ob atlantski obali, da naj poizvedujejo za angleškimi letalci. Na letališču v Ottavi v Kanadi so priredili vse potrebno za dostojen in svečan sprejem avijatikov. Na aerodromu so postavljali ogromni žarometi, ki ponoči daleč na okoli razsvetljevalje okolico. Računa se namreč, da bodo letalci ponoči pristali na letališču in zato bodo poleg številnih žarometov razsvetljevale obzorje od časa do časa svetlobne rakete, ki naj letalcem nudijo možnost orientacije.

Medtem prihajajo zopet neugodna poročila, da se je vreme nad oceanom poslabšalo in da mestoma divjajo viharji. Z rtič Race javljajo, da leži nad delom oceana gosta, neprodorna megla. Letalca se morata baže boriti s hudim vetrom. Goriva vozita s seboj za 43 ur, vendar računata, da bosta progo

obvladala v 32 do 36 urah. V Angliji so zelo v skrbeh za usodo smelih letalcev, čijih podvig naj dokaže, da so angleški piloti enakovredni svojim ameriškim tovarišem.

Ameriška letalca Brock in Schlee, ki sta v sredo odletela iz Beograda proti Carigradu, sta do Carigrada radi hudega protivetra rabila šest ur. V Carigradu sta morala prenočiti ter urediti nekatere formalnosti in sta radi tega izgubila en dan. Prihodnja točka poleta je Bagdad.

Nemško letalo »Bremen«, ki se je pri zadnjem poletu nekoliko poškodovalo, je zopet pripravljeno za start preko oceana. Po vesteh iz Dessaua bi moralo letalo startati že včeraj, radi neugodnega vetra nad oceanom pa je bil start preložen. Letala ne bo vodil Edzard, marveč pilot Schnäbele. Posadko pa bodo tvorili letalci Loose, Köhl in baron Hünefeld. Start letala »Bremen« se pričakuje vsak hip.

Zračna križarka »Los Angeles«, bivši »ZR III« je bila na svojem zadnjem poletu precej poškodovana. Zrakoplov je v gosti megli z zadnjim delom zavozil v neko drevo, pri čemer je bilo zadnje krnilo občutno poškodovano. Zrakoplov so morali odvesti v hangar v svrhu popravila.

* Žrtvi bubi frizure. Dečja frizura, ki je povzročila že toliko veselja, gorja in solz, je te dni zahtevala novo žrtve. V Ge-

novi je neka 16-letna mladenka proti volji svojih roditeljev žrtvovala svoje lase modi. Iz strahu pred jezo ogorčenih roditeljev je skočila iz četrtega nadstropja domače hiše. Njene poškodbe so težke, vendar pa ne smrtonosne.

500

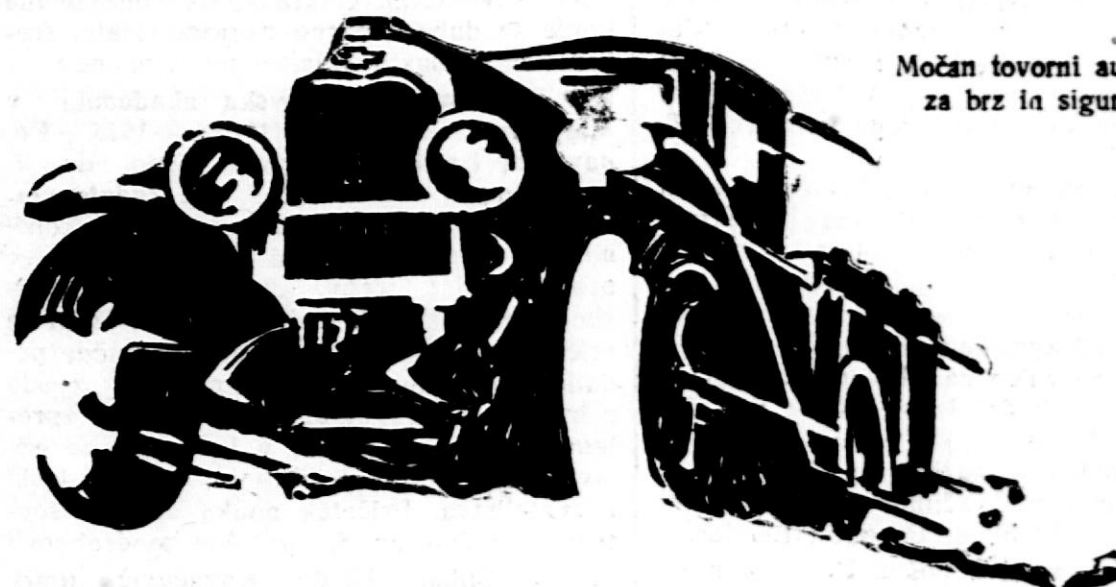
je naslov senzacionalnega romana, ki prične izhajati v »Slovenskem Narodu« v soboto 3. t. m. Roman »Najlepša žena sveta«, ki je vzbudil med našimi čitatelji zaslužen pozornost, je z našim dnevom končan. Sledilo mu bo delo francoskega pisatelja Jeana de la Hyre

500

ki po svoji vsebini daleč nadkriljuje vse, kar je ustvarila doslej moderna pripovedna literatura. Tako se bo serija naših zanimivih romanov uspešno nadaljevala.

Roman »500« je tako napet, pretresljiv in zanimiv, da smo prepričani, da bo našim čitateljem z njim ustreženo in da se bo njih krog še povečal. To moderno delo je visoka pesem ljubezni, železne volje, razmaha znanosti in poleta človeške duha v one višave, kjer kraljuje samo gonilna sila vseh časov človeške misli.

Ljubitelji napetih romanov, ne zamudite izrednega užitka, ki ga obeta naš novi roman »500«!

Močan tovorni avtomobil za brz in siguran prevoz.

Primerna nabavna cena Ekonomičen v opravljanju Nenavadno malo popravkov — Chevrolet tovorni avtomobil

Tovorne avtomobile kupujemo radi korist, ki se da doseči. Radi tega zahteva vsak kupovalec tovrnega avtomobila primerno nabavno ceno, majhne stroške pri opravljanju in malo popravil.

Novi Chevrolet tovorni avtomobil odgovarja tem zahtevam.

Iz najboljšega in najmočnejšega materiala narajen, pride Chevrolet šele napredaj, ko so napravljene obsežni poskusi. Vedno je na cesti — pa ne v deavnici. Chevrolet motor, zgrajen od najimunitnejših inženjerjev Amerike, daje največjo silo z najmanjšim potroškom goriva. Zda ga je mogoče kupiti po najnižji ceni, ker ga zahtevajo milijoni.

Zahtevajte od Vašega Chevrolet zastopnika, da Vam te podatke dokaže in prepričate se sami, zakaj Vam Chevrolet tovorni avtomobil daje najhitrejšo in najcenejšo možnost prevoza.

Zastopniki v Jugoslaviji:

LJUBLJANA: V. & M. Barešić & Co., Dunajska cesta 12
BEograd: »Auto Omnia«, Kralja Aleksandra 11—13
SARAJEVO: Filijala »Auto-Omnia«, Aleksandrova 68
ZAGREB: V. & M. Barešić & Co., Kukovičeva ulica 30
NOVI SAD: »Velaut«, Kralja Aleksandra ulica 6
VELIKA KIKINDA: Bela St. iner

CHEVROLET TOVORNI AVTOMOBILI

Proizvod General Motors

Zvestoba do smrti

O ginljivem primeru zvestega službovanja do smrti poročajo angleški listi. V mali železniški čuvajnici v Zapadni Angliji je bil uslužben čuvaj John Blake. Mož je bil že precej prileten, toda redno in vestno je opravljal svoj posel. Te dni pa je vse vlake, vozeče na progh mmo čuvajnice ustavil signal na »nevarnost«. Istočasno, v različnih smereh vozeči vlaki so se ustavili, ko pa so železniški uslužbenci odhitei k čuvajnici, da ugotove vzrok signala, so našli Blakea mrtvega. Čuvaja je zadela kap, imel pa je še toliko moči, da je po tегnil za signal in tako preprečil težko železniško nesrečo.

Odmevi dunajskega puča

Epilog krvavega in ponesrečenega komunističnega puča na Dunaju se bo odigral te dni pred sodiščem, kjer se bo zagovarjalo več sumljivih elementov, ki so nahujskali delavstvo, da je prišlo do izgrediv. V dunajski javnosti vlada za ta proces veliko zanimanje. Glede obtožbenih hujškov in krivde na izgrediv se je razvila ostra polemika. Dočim socialistični tisk povdarja, da je bilo toliko krvoprelitja pri količak obzirnejšem postopanju policije nepotrebno, naglašajo policijska direkcija, da je bilo mogoče upor udušiti samo z energičnim nastopom policije. Sprva bo sodišče obravnavalo le lažje slučaje, težji delikti pa so prihranjeni za konec septembra in za oktober.

Med prvimi, ki se radi nasilja in izgrediv zagovarjajo, je 15letni pomožni delavec Moses Mörsel. Obtožnica ga dolži, da je 15. julija popoldne, t. j. na dan krvavih dogodkov na Ringu v družbi razgrajčev ustavil avtomobil, v katerem se je vozil odvetnik dr. Siegfried Knapitsch in zakričal nanj: »Takoj izstopi, voz je zaplenjen. Dr. Knapitschu ni preostalo drugega kot slediti ukazu. Mörsel je komodno sedel v avtomobil, drugi demonstranti pa so stopili ali sedli na stopnice. Medtem se je približal avtomobil s policijo, nakar so se demonstranti razpršili.

Mörsela pa je odvetnik prijel in izročil policiji. Obtoženec se zagovarja, da nikakor ni grozil dr. Knapitschu in da je zgolj slučajno zašel med demonstrante. Odvetnik pa ga nasprotno slika kot enega glavnih puntarjev. Mörselu grozi večletna ječa.

Drugi obtoženec je 60letni izdelovalec balončkov Georg Knoll. Ta je med demonstracijami hujskalo množico, dvigal pesti in se neprestano drl: »Barabe, tatovi, apaši, Šobrovi kozaki, morilci delavcev, jutri boste vsi viseli na kandelabrih!« Kazal je na drog in kričal: »Tu bi morali viseti vsi, vsem vam bi morali poraziti glave.« Nato si je odpel srajco, nastavil prsa in kričal: »Streljajte pulcherji!« S temi krikri je Knoll tako vzbudil publiko, da je navela na stražo in jo obmetavala s kammenjem. Dva stražnika sta hujšaka spoznala in tako je moral Knoll pred sodišče. Mož sicer svečano zatrjuje, da ni bil med puntarji in da je samo hotel prekoračiti policijski kordon. Ker kordona ni smel pasirati, je šel po najkrajši poti domov. — Pomagal mu nje-

Če bi možje vedeli ...?

Premijera danes ob:
4., pol 8. in 9. uri.

Mladini prepovedano.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

Razpis.

Mestni magistrat razpisuje oddajo zidarskih, tesarskih, kleparskih, mizarskih, steklarskih in plekarskih del za napravo nove remize za vozove mest. pogrebnega zavoda na Ambroževem trgu. Ponudbe je vložiti do 5. septembra 1927 do 11. ure dopoldne. Potrebni ofertalni pripomočki se dobe pri mestnem gradbenem uradu, pri katerem je tudi vložiti ponudbe.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 1. septembra 1927.

Spominjajte se Tabora!

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Zajamčeno čistovolnene moške
— in damske blagove —
— zadnjih novosti —

Jesensko in zimsko sezono

razpošilja stara renomirana

založba tvornice sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO

Palackeho tr. 12 (Čehoslovaška)

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. —

Najsolidnejša izvršitev vseh naročil.

Na zahtevo vzorci zastoj in poštnine prosto.